

Po požarih obnova gozdov in več preventive

Katastrofa na Krasu V teh dneh minevata dve leti od požarov, ki so razdeljali kraško območje: v Sloveniji so se takoj lotili sanacije s pogozdovanjem, v FJK pa so se osredotočili na preventivne ukrepe

Jaruška Majovski

KOSTANJEVICA NA KRASU

Pred dvema letoma so ravno v teh dneh vse oči bile uprte v ognjene zublje, ki so divjali na Krasu, tako na italijanski kot na slovenski strani. Za gašenje katastrofalnega požara so takrat moči združili italijanski in slovenski gasilci, z njimi pa tudi razna prostovoljna gasilska društva in pripadniki civilne zaštite.

»Obletnica« čezmejnega uničujočega divjanja mineva ravno v času, ko je Uprava RS za zaščito in reševanje razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja po skoraj vsej Primorski od Pirana do Nove Gorice. Prepovedano je v naravnem okolju požiganje in odmetavanje gorečih in drugih predmetov ali snovi, ki lahko povzročijo požar. Prepovedano je tudi kuriti oziroma uporabljati predmete in naprave, ki lahko povzročijo požar.

Svarila o nevarnosti požarov v FJK je v teh dneh, po več dni trajajočem vročinskem valu, opaziti zlasti na istocestnih svetlebnih panojih. Ukrepi, podobni slovenskemu, gre sicer v pehlo dveh dneh pričakovati tudi v naši deželi, kjer se že sedaj velja odreči kurjenju oz. požiganju v naravnem okolju in uporabiti predmetov, naprav ali snovi, ki bi v naravnem okolju in drugod na prostem lahko povzročile požar.

Visoke temperature gre kakorkoli še naprej pričakovati do konca tedna, nakar naj bi vročina nekoliko popustila, čeprav na obzorju še ni prave ohlavitve ali padavin, ki bi prispevale k

Sedaj imajo svojo floto za gašenje iz zraka

V času, ko je na Krasu divjal ogenj, je bilo na požarišču težko čakanje na pomoč letal za gašenje iz sosednjih držav. Od teh je bila Slovenija odvisna, ker svojih ni imela. Vlada se je zato po požaru odločila zagotoviti več letal za ta namen. Tako so kupili štiri air tractorje, ki so že prispeli v Slovenijo. Gre za letala, opremljena s plovi, da lahko zajemajo vodo tudi iz rek, jezer in morja. Se vedno lahko pristajajo tudi na letališčih in vodo polnijo po cevi. Prenašajo lahko 3000 litrov vode in 50 litrov penile za gašenje, trikrat več kot helikopteri, ki jih trenutno uporabljajo za gašenje. Poleg dveh air tractorjev, ki lahko gasta že to sezono, sta v Slovenijo maja in junija prispeli še dve. Če izbruhne požar, so do 15. septembra zagotovljeni tudi trije tuji piloti, slovenski pa bodo lahko samostojno gasili prihodnje leto. Poleg tega so za vojsko nabavili transportni letali spartan, za kateri namenjajo prihodnje leto pridobiti tudi gasilni modul za gašenje večjih požarov. Lani so nabavili štiri dodatne vreče za gašenje s helikopterjem štiri bazene za zajemanje vode z njimi. Država tako danes skupno razpolaga s 13 vrečami za gašenje s helikopterji in 18 bazeni za zajemanje vode.

znižanju požarne ogroženosti.

Za preventivo skoraj milijon

Dežela Furlanija - Julijska krajina je letos ponovno odmerila finančna sredstva za spodbujanje in krepitev dejavnosti za preprečevanje gozdnih požarov. Deželna vlada je maja sprejela predlog Steliana Zamierija, ki je v ekipi Massimiliana Federige pristojen za agroživilske, gozdne in ribolovne vire: letošnja finančna sredstva za požarno preventivo znašajo 900.000 evrov, kar je več od dotacije, ki so jo po poletnih požarih v letu 2022 za preventivne akcije namenili lani, ko je bilo za raznovrstne ukrepe na voljo 126.000 evrov.

Razpis za pridobitev javnih sredstev financira preventivne posege na območjih deželnega ozemlja, ki so glede na klasifikacijo nevarnosti gozdnih požarov v srednji oz. visoki nevarnosti. Z deželnimi finančnimi sredstvi je mogoče opravljati običajne posege vzdrževanja poljskih oz. gozdnih cest, poleg teh pa tudi urediti požarne preseke, izdelava katerih mora biti sicer opravljena v koordinaciji z deželno civilno zaščito. Paleta intervencij, za katere pridejo v poštev deželni prispevki, je letos širša od lanske, so poudarili pri deželni vladi.

V Sloveniji obnovili 45 ha

Vtis je sicer, da se je po koncu požarov čezmejno sodelovanje na protipožarnem področju znatno prekinilo: v Sloveniji so se že konec leta 2022 lotili obnove poškodovanih gozdov, prizadevanja pa so se nadaljevala tudi kasneje - leta 2023 so

Nagrada Akcij Skupaj za Kras so lani podelili priznanje za tretjo najboljšo trajnostno prakso na svetu **OSKARJAK**

Na Krasu enega od glavnih izzivov vidijo v izboljšanju vodooskrbe

po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije obnovili nekaj več kot 34 hektarjev gozdov, letos do aprila pa še 11 hektarjev –, v FJK pa so, kot kaže, ubrali drugo strategijo, saj kakšne večje akcije za pogozdovanje ni bilo videti. O popožarnih ukrepih na Goriškem sicer poročamo na 10. strani.

Še resneje kot pogozdovanja pa so se na Primorskem, kjer so največ obnovitvenih del izvedli v občinskih in državnih gozdovih, manjši delež pa v zasebnih, lotili preventivnih ukrepov. V občini Miren-Kostanjevica, ki je bila med najhuje prizadetimi v poletnih požarih leta 2022, trenutno načrtujejo postavitev štirih novih hidrantov. Postavili jih bodo na območja, kjer je v primeru požara mogoče postaviti ploščad za vzletanje in pristajanje helikopterjev.

Hidrante bodo dobili tudi v bližnjih občinah. V občini Komen bodo tako postavili osem

hidrantov, poleg tega pa še dve izvenletalski pristajališči. Na redili bodo tudi več protipožarnih poti. Tudi v občini Renče-Vogrsko načrtujejo protipožarne poti, postavili pa bodo štiri hidrante. Enega od glavnih izzivov v prihodnosti na Krasu vidijo v izboljšanju vodooskrbe. Drugi izziv pa so požarne preseke in gozdne ceste.

Še vedno živi tudi akcija **Skupaj za Kras**, ki so jo zagnale krajske občine. V okviru akcije so do konca leta 2023 posadili več kot 30.000 sadik, pri čemer je sodelovalo okrog 4000 prostovoljcev. Projekt so tudi v svetu prepoznali kot primer dobre prakse in odličnega sodelovanja med lokalno skupnostjo, gospodarstvom ter državnimi in izobraževalnimi ustanovami. Leta 2023 je na dogodku Green Destination Days v Berlinu prejel priznanje za tretjo najboljšo trajnostno prakso v svetovnem merilu.